

# Nesusipratimas tarp Argentinos ir Chiles

Franqueo Pagado  
Concesión N° 1585  
TARIFA REDUCIDA  
Concesión N° 216

Redacción y Administración:

(1439) José L. Suárez 5684

Editor: Francisco OŽINSKAS

## ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

Prenumerata: Argentinoje 2000 p. metams.  
Visur kitur 6 am. dol., oro paštu 8 Am. dol.  
Redakcija, Administracija ir Spaustuvė:  
José León Suárez 5684  
1439 CAPITAL FEDERAL, Argentina.  
Telefonas: 601 — Villa Lugano — 3153  
Editor - Leidėjas: Francisco OŽINSKAS.  
Reg. Nac. de la Pr. Intelectual Nr. 1366917

N° 1514

BUENOS AIRES, SAUSIO - ENERO de 1978

METAI (AÑO) 50

### ITEMPTI SANTYKIAI SU CHILE

Del neaiškiai nustatytų rubežių Argentinos Pietuose, su Chile nuolat įvykdavo parubežinių nesusipratimų. Argentinos valdžia norėdama aiškiai nustatyti rubežius, susitarusi su Chile valdžia kreipėsi į Anglijos karališkąją valdžią, kad Anglija nuspręstų, kam priklauso kanalas Beagle ir jo salos.

Anglijos 5 teisėjų komisija susipažinusi su padėtim nusprenždė, kad ginčijamos salos priklauso Chilei. Argentina tuomi nepatenkinta, atmetė anglų sprendimą; ir betarpiai taipgi negali susitarti. Vadinėia užsienių reikalų ministrai vieni pas kitus, o reikalas nejudė iš vietos. Šiomis dienomis laukiama susitikimo abiejų šalių prezidentų. Kadangi abu yra kariškiai tai gal ir bus prieita prie kokio nors sutarimo.

### TARYBŲ SAJUNGA NORI BAZĖS ISPANIJOJE

Tarybų Sąjunga veda derybas su Ispanija dėl bazės laivams Algeciras uoste, kuris yra kitoje įlankos pusėje nuo britų Gibraltaro. Oficialiai šioje bazėje T.S. prekybos ir žvejybos laivai pasipildytų kurą. Naftą jiems parūpintų valstybinė firma "Campasa", turinti rafinerijas Algeciras. Tarybinių laivų apsilankymu jų jūrininkai gerokai sustiprintų šio uosto ekonomiką. Problema Š. Atlanto Sąjungai gali sudaryti specialus žvalgybos įrenginiai, kuriuos sovietų laivuose, nes jų dėka būtų lengva sekti Gibraltaro bazę. Derybomis susidomėjo Britanija ir JAV, pareikalavamos informacijų, bet jokio protesto lig šiol nepareiškė.

### 13 VALSTYBIŲ SAJUNGA ŽUVIMS GAUDYTI

Londonė gana ilgai tarėsi, aptarė pagrindinius principus ir pasirašė susitarimą šios valstybės: Argentina, Australija, Belgija, Čilė, Prancūzija, Naujoji Zelandija, Japonija, Norvegija, Pietų Afrika, Didžioji Britanija, Sovietų Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstybės. Lenkija taip pat prašė būti priimta į šią sąjungą, ji pasižadėjo vykdyti bendrus nutarimus. Visos valstybės pasižadėjo laikytis nustatytų taisyklių ir negaudyti jaunų žuvelių ir vėžiukų.

- ◆ Sovietų viršgarsinis lėktuvas Tupolev 144 nuo lapkričio 1 d. pradėjo nuolatinį keivių maršrutą Maskva-Alma Ata.
- ◆ Londone mirė vienas populiariausių Fleet Street žurnalistas Vincent Mulchrome, tesulaukęs vos 54 metų.

### RAMUS GIMTADIENIS

Popiežiaus 80 metų sukaktis Vatikane praėjo gana ramiai. Vienintelės išskilmės buvo naujų durų pašventinimas šv. Petro bazilikoje. Popiežiaus gimtadienio proga vienos iš penkių bazilikos pagrindinių durų buvo pakeistos naujomis. Iš bronzos padarytos durys sveria 12 tonų. Jų aukštis 22 pėdos, plotis — 6 pėdos. Tikrai apie 200 žmonių dalyvavo popiežiui duris pašventinant.

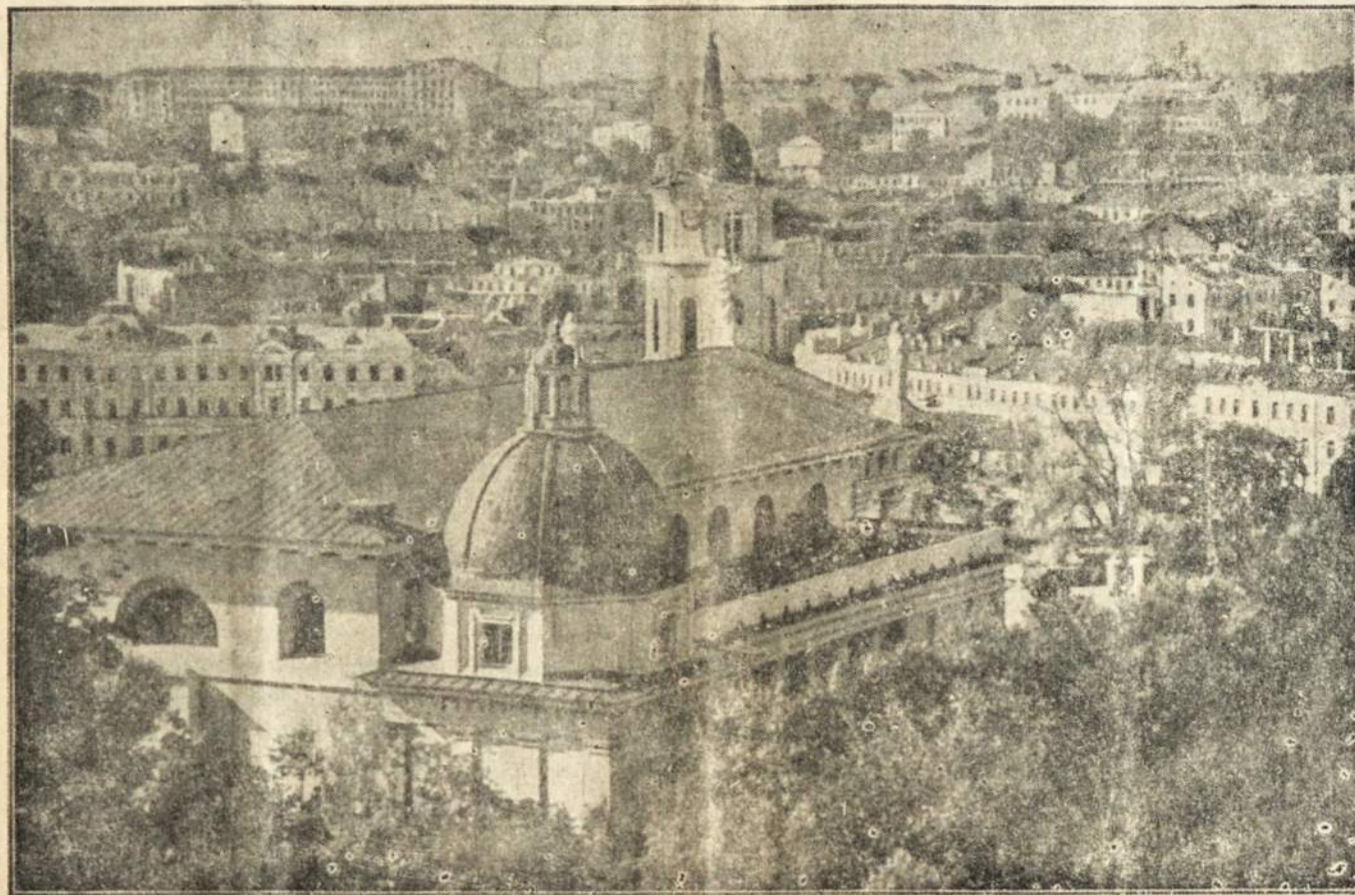
- ◆ Britų vyriausybė paskyrė £60,000 propagandinei literatūrai prieš rūkymą platinti.

### SVEIKINAME SU ŠVENTĖMIS

Argentinos Lietuvių Senelių Židinio Valdyba ir gyventojai nuoširdžiai sveikina visas lietuviškas organizacijas, spaudą ir visą Argentinos lietuvių koloniją su Naujais Metais ir linki daug laimės!

A. L. S. Židinio Valdyba.

## JAV prezidento Carter politinės kelionės



Lietuvos sostinė Vilniaus bendras vaizdas. Dabar miestas žymiai yra pakeitęs savo veidą, ypatingai po dabartinio restauravimo. Čia greitai bus minima Lietuvos universiteto sukaktis. Atvyks daug mokslininkų.

### LĒKTUVO PLANUOTOJAS LAIMĖJO \$ 87.599,00

Anglijoje prieš 18 metų, Didžiosios Britanijos Royal Aeronautical Society paskyrė \$ 87.500,00 tam lėktuvo planuotojui, kuris sugebės pastatyti lėktuvą, pajėgų pakilti ir paskraidyti žmogaus varoma jėga. Šimtai inžinierių ir savamokslų bandė gauti paskirtą sumą, bet nepajėgė. Pracitą vasarą Kalifornijos inžinierius, gyvenantis Pasadena mieste, panaudodamas pačių geriausių lenktyninių dviračių mechanizmą, pastatė tokį lėktuvą, kuriuo jis pats pajėgė ne tik pakilti, bet ir padangėje padaryti 8. Pracitų metų rugpiūčio 23 dieną jis sukviėtė specialistus ir liudininkus, padarė nuotraukas. Dokumentai buvo pasiūsti į Angliją ir jam atėjo veik 20 metų pragulėjęs čekis.

### 15 % PROTO LIGONIŲ JAV?

Proto ligos gali būti kur kas labiau paplitusios JAV bėse ir galbūt paliečia 15 nuošimčių gyventojų, pranešė Prezidentui speciali komisija, kuriai vadovauja jo žmona. Prezidento Komisija Proto Sveikatai apskaičiuoja, kad iš 54 milijonų mokyklinio amžiaus vaikų ir pauglių daugiau kaip 8 milijonai yra reikalingi pagalbos nuo psichologinių negerovių — arti 15 nuošimčių viso mokyklinio amžiaus prieauglio. Toks 15 nuošimčių mastas galibūti taikomas visiems Jungtinių Valstybių gyventojams, kaip parodė Proto Sveikatos Nacionalinio Instituto studijos.

- ◆ Berlyne posėdžiavę iškilesnieji Sovietų S-gos disidentai paskelbė deklaraciją, remiančią prezidento Carterio kampaniją už žmogaus teises.
- ◆ Britų gynybos ministras F. Mulley parlamente pareiškė, kad jis nesipriešintų, jei kariuomenė pradėtų organizuoti profesines sąjungas.

### LENKIJOS VADAI SUTARIA

Lenkijos politinis vadas E. Gierek ir dvasinis Ganytojų kurd, Wyszynski neseniai turėjo labai toli siekiančius pasikalbėjimus. Po jų kardinolas Wyszynski su vyskupais išvyko į Vatikaną paruošti popiežių susitikimui su netrukus atvykstančiu Giereku.

Abu vadovai gerai žino savo įtaką galią ir sugeba ją panaudoti savo ir krašto labui. Kardinolas Wyszynski be didelio vargo galėtų sukelti Lenkijos katalikus prieš krašto valdžią, bet to sukėlimo rezultatas būtų Sovietų S-gos išikišimas. E. Gierekas taip pat turi pakankamai priemonių paspausti tikinčiuosius, bet to paspaudimo išvados būtų tokios pat, kaip pirmuoju atveju. Todėl kard. Wyszynski yra pasiruošęs priimti valdžios teikiamas lengvatas (pvz. naujų bažnyčių statyba), o E. Gierekas užmerkti akis prieš katalikų reikalavimus ir įtaką. Visa tai daroma norint išvengti bendrojo priešo. Tačiau lygiagretės vieną kartą turės susibėgti ir krūva. Greičiausia, kad laimėtojas bus Gierekas, pasiūlęs popiežiui sau priimtina Wyszynskio ipėdinį.

### LEIDO VYRIAUSYBEI DAUGIAU SKOLINTIS

JAV vyriausybė yra prasiskolinusi iki ausų, nes jos biudžetas vis suvedamas su deficitu.

Dabar kongresas leidžiamą skolintis sumą pakėlė iki \$ 752 biljonų (buvo leista \$ 700 biljonų).

- ◆ Britų darbiečių konferencijoje didele balsų dauguma priimta rezoliucija panaikinti lordų rūmus.
- ◆ Britų vyriausybė nutarė skirti 25.000 svarų pašalpą naujos ligoninės Vietnamo fondui.
- ◆ Švedijos parlamento nariai nutarė nebevertoti žodžių "ponas" ar "ponia" sesijos metu.
- ◆ Dėl lietingo rudens oro Lenkijos javų derlius šiais metais gana menkas. Kraštas turės importuoti apie 3 mil. tonų kviečių.
- ◆ Šiaurinėje Italijoje perkūnas trenkė į atvirame karste gulintį numirėlį ir apdegino jo plaukus.

pakeitęs savo veidą, ypatingai po dabartinio restauravimo. Čia greitai bus minima Lietuvos universiteto sukaktis. Atvyks daug mokslininkų.

### DIDŽIAUSIA SPAUSTUVĖ L. AMERIKOJE

Rytų Vokietija Kubai pastatė didžiausią spaustuvę Lotynų Amerikoje. Spaustuvė per metus bus pajėgi atspausdinti vien tik knygų daugiau kaip 20 milijonų, nekalbant apie šiaip įvairius spausdinius.

Spaustuvė užima 25 tūkstančius kvadratinį jardų ploto. Joje dirbs mažiausia 1.000 darbininkų, kuriuos spaustuvininko amato apmokina iš Rytų Vokietijos atvykę specialistai.

- ◆ "Soviet News" Londone pranešė, kad Canterbury arkivyskupas dr. Coggan Maskvoje buvo apdovanotas šv. Vladimiro ordinu. Iki šiol sovietinė spauda apie religinius ordinus nebūdavo užsimenama.

- ◆ S. Carrillo oponentas, gen. Lister pareiškė, kad eurokomunizmas iš tiesų esąs eurooportunizmas. Carrillo pavadino gen. Lister, kuris ką tik grįžo iš Sovietų S-gos, "užsienio agentu".

- ◆ Brazilija, kuri pati augina ir eksportuoja kavą, Londono rinkoje nusipirko 28.000 tonų kavos pupelių.

### NAUJAS BIZNIS

Nežiūrint kiek milijonų dolerių uždirba Illinois Bell telefonų bendrovė, kreipiasi į Komercijos komisiją prašydama leisti Čikagoje dar naują biznį įrengti — tai tokį telefono numerį, kurį pasukus žmogus galėtų girdėti papasakojant visokius juokus. Tikisi, kad atsiras daug norinčių telefonu klausytis humoristinių pasakų.

### MARIJAI KAIRYTEI ŠIMKUVIENEI

mirus, Jcs dukrai Marijai -Laimutei, sūnui Benediktui su šeima ir kitiems artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą, kartu liūdėdami dėl geros tautietės mirties —

Violeta ir Vyt. Pačkauskai  
Ricardo Mušketas su šeima  
Juozas ir Liūda Mikulėnai  
Stasė S. Strungienė  
J. C. Mahne-Baltrūnas su žmona  
Antanas Masiulionis su šeima  
Mónika Baltrūnaitė-Mahne  
J. Aleksandravičius su žmona  
Pranas ir Ona Ožinskai







# „El Abuelo Aviador“

Se llama Casimiro Szlapelis. Tiene 83 años y volvió a desafiar a los vientos australes. Pilotando su vistoso "Chimango", arrojó sobre lejanas escuelitas del Chubut, caramelos y versos del Martín Fierro. Este anciano bonachón, orgullo de la población de Colonia Sarmiento, puso nuevamente de manifiesto su amor por el prójimo. Por eso, quizás, todos lo saludan cuando recorre el pueblo en su viejo Ford 29.

Esta Navidad, como tantas otras,

amor, apenas una mota de color precipitándose sobre la aridez y los recuerdos.

Casimiro Szlapelis, orgullo de la pequeña población chubutense de Colonia Sarmiento, es un lituano bonachón que dio 6 hijos y toda una vida a su patria argentina. Todavía trabaja como empleado en Vialidad Provincial, todavía recorre el pueblo en su destartado Ford 29, recogiendo chicos para llevarlos hasta el Aero Club local y mostrar-



„El Abuelo Aviador“, Casimiro Szlapelis, prieš kelis metus, savo primitiviškame lektuvė Chimango (Vanagėlis). Tilpusiu „Clarín“ 24.12.77 José Arverás straipsniu pasinaudojome ir mes, kad pagerbtį mūsų skaitytoją Kazimierą Szlapelį, sulaukusi 83 metus amžiaus ir dar tebeskraidanti po Patagonijos padangę.

„el abuelo volador“ —Santa Claus lampiño que surca el cielo—, arrojó sobre lejanas escuelitas chubutenses en cuyos patios se arraciman los chicos, caramelos y versos del Martín Fierro.

Es una antigua —una dulce— costumbre de don Casimiro Szlapelis, pionero de la minería, constructor de caminos en la Patagonia, animador de la paleontología sureña y el más viejo aviador del país en uso de licencia.

Se necesita coraje, sin duda, para trepar a esa „prehistórica“ avioneta „Luscombe“, modelo 1947, de escasos 65 HP y encaramarse al abierto cielo de la Patagonia, a los 83 años de edad, para desafiar a los terribles vientos australes.

Se necesita vocación de solidaridad humana, para, desde esa hoja en la tormenta que es su „Chimango“, penetrar en la ancha tundra llevando ayuda y esperanza a pobladores necesitados. Se necesita ternura, para planear como él lo hace, a veces, sobre el cementerio donde yace la que fue durante 50 años la compañera de su vida y arrojar una flor desde el aire, una ofrenda de

les luego Colonia Sarmiento desde arriba.

Fue de los primeros en interesarse en este siglo por la minería patagónica, el gran apasionado por la paleontología que el Museo de La Plata ha designado como su corresponsal en la zona, el primer automovilista de Sarmiento y también el primero en tener y operar un radioreceptor.

Todo él es una sonriente anécdota, un resumen de historias verdaderas que saben de memoria sus coterráneos, que han llenado muchas veces páginas de la prensa patagónica y que constituyen ejemplos de voluntad, salud plena, coraje y talento puestos al servicio de la comunidad. Un día —después de muchos años de volar—, el jefe del aeródromo de Comodoro Rivadavia le recordó severamente que no tenía brevet de aviador y que, por consiguiente, no estaba autorizado a pilotar un avión hasta obtener su licencia.

¿Qué hizo don Casimiro? Al alba del día siguiente, partió en „El Chimango“ hacia la escuela aérea de San Fernando, en la provincia de Buenos Aires. Sin contacto radial,

superando condiciones meteorológicas desfavorables, sin adormecerse por el run-run del motor de juguete ni arredrarse por las sorpresas de la larga travesía, navegó en su monoplaza sobre el mar y la tierra hasta arribar certeramente a destino. Ante el previsible estupor de aviadores, profesores y alumnos, dijo, escuetamente: „Vengo de Comodoro a conseguir mi licencia de piloto“. ¡Viejo lindo! Sus colegas se quedaron mirándolo boquiabiertos, se acercaron luego y tocaron las chapas recalentadas del capot de la avioneta, y finalmente —agotado el asombro—, prorrumpieron en risas.

Otra vez, años más tarde, el Gabinete Psicofísico Aéreo, en Buenos Aires, estimó que el „abuelo volador“ debía someterse esta vez aquí a los rigurosos exámenes de rigor. ¿Qué hizo don Casimiro? Pues voló a la Capital Federal y salió airoso de la prueba. „Su salud está bien, lo felicito —le dijo el médico—. Tiene un poco alto el colesterol, pero si deja de fumar, tomar bebidas alcohólicas y comer carne gorda, podrá volar unos años más“. Era en 1966, y el abuelo sigue volando.

En el invierno del 73, cuando fuertes temporales de viento y nieve azotaron la Patagonia, don Casimiro arrojó sus huesos (duros huesos) sobre su cacharro aéreo y voló a la precordillera para lanzar víveres, mantas y medicamentos a 60 personas que habían quedado bloqueadas y a merced de los elementos.

Pero no todas son aventuras en su vida. El buen viejo también atesora testimonios del reconocimiento público. Como cuando en el aeropuerto metropolitano Jorge Newbery, el 15 de octubre de 1972, invitado por la Fuerza Aérea Argentina, estrechó las manos de dos ilustres colegas: los astronautas norteamericanos Donald Slayton y James Lovell. „¡Pucha que han volado leíns!“, parece decir, en la fotografía, la ancha risa de Szlapelis.

Plaquetas, pergaminos, homenajes, dedicatorias, sin embargo, no lo aferran a la vanidad de la tierra. Cada vez que puede —y puede siempre— el „abuelo volador“ sube a su fatigado Luscombe para ver desde lo alto la seca planicie que ama, su pueblo chato de gente sencilla como él, los lagos —el Musters y el Colihué Huapi— el pequeño surco del río, la manchita blanca del cementerio donde descansa su Amalia, algún rebaño reunido para la esquila, el mundo. Su mundo.



VACLOVAS DAUNORAS tarptautiniai pagarsėjęs Vilniaus Ope ros solistas, kurio, o taipgi jo kolegos V. NOREIKOS įdainuotas lietuviškas ilgo grojimo plokšteles galima gauti A.L.Balso Leidykloje. Už 6 US dol. prisiumčiame į bet kuri kraštą, apdraustu siuntiniu.

◆ Lietuvišką muzikinį filmą „Elegija smuikui ir dūdų orkestrui“ sukūrė rež. A. Žebriūnas, operatorius A. Mockus, dail. A. Ničius ir kompoz. V. Ganelinas. Scenarijų pagal savo apysaką „Ričutų duona“ parašė S. Šaltenis. Šalia žinomų aktorių — R. Arbačiauskaitės, D. Kazragytės, A. Šurnos bei kitų, šiame filme debiutuos dramos studentai E. Piškinitė ir A. Latėnas. Gamtines scenas buvo filmuojamos Druskininkų apylinkėse.

# Vievis

¿Alguien puede sostener que Lituania es diminuta? Un país es algo más que su suelo. A un país lo hacen grande sus hijos. Y he aquí uno de ellos: una mujer por la cual se regocija el espíritu lituano.

Vievis —nacida en tal ciudad—, reside en Roma; es una artista polifacética: bailarina, coreógrafa, pintora. Es una artista genuina; su trayectoria —que bosquejamos a grandes pinceladas— lo expresa patentemente.

De amplia cultura universitaria; estudió en las Universidades de Madrid (Filosofía y Letras), de Santander (Humanidades y Problemas Contemporáneos), de Madrás y Nueva Delhi (Filosofía oriental e hindú). Políglota que evidencia sus amplios periplos: inglés, castellano, italiano, francés, lituano, sánscrito, malayali, tamil, hindi, ardu.

Estudió danzas clásicas en el Cervantes y en el Colón; integró la Compañía Argentina de Ballet; profesora de danzas clásicas e hindúes; tuvo a su cargo un ballet en el Teatro de la Zarzuela de Madrid.

Fue coreógrafa con una obra de Alfonso Paso (con la actuación de Ruth Mole y José Luis Ozores) en el Teatro de la Zarzuela ya mencionado. Dictó, en Londres, un curso de Comportamiento Físico.

Realizó estudios en la Dramatic Art Society de Londres con el célebre Harold Lang. Actuó en el principal rol de „Antígona“, de Jean Cocteau, en Madrid.

En Caracas, Venezuela, acaba de actuar en la producción, junto a Gloria Mires, de un programa de televisión de Marcel Granier.

Colaboró en la escenografía de exitosas películas: „El mundo del circo“, „El tormento y el éxtasis“.

Magda Liguore la inició, en la India, en la pintura. Realizó numerosas exposiciones: en el Ka'akshetra de la India en 1969; en el Círculo de la Prensa de Bolonia en 1975; participó en 1975 en el Festival de Des Mundos en Spoleto; en el mismo año realizó presentaciones en Dusseldorf y Colonia, Roma, Venecia y Padua. En 1975 participó de la Internacional de Roma; en 1975 y 1976 en la Internacional de Bolonia; en 1976 en la consagratoria

Bienal de Venecia. En 1977/78 hizo una muestra en la Galería Valor Arte, de Altamira, Venezuela. Este año, 1978, participará en la Bienal de Venecia y en la Internacional de Bolonia; además de una muestra individual en Spoleto y otra en París. Participará en Buenos Aires en una Exposición de Poemas Ilustrados, en la que se presentarán plásticos y escritores renombrados; Vievis ilustrará una obra de Aldo M. Slepetic.

Después de una primera etapa figurativa, evolucionó hacia las formas abstractas; los críticos califican su pintura de „conceptual“. Es sabido que una de las características del arte lituano en general es el de ser un arte de ideas, con el consiguiente predominio de simbolismos. Vemos cómo una artista que maneja elementos pictóricos que transmiten mensajes universales, coincide —quizá sin habérselo propuesto— con una de las características del arte de su distante terruño.

Las sucesivas exposiciones la hicieron prontamente ser reconocida como una pintora de valía; actualmente ocupa una posición envidiable en el movimiento pictórico de Europa.

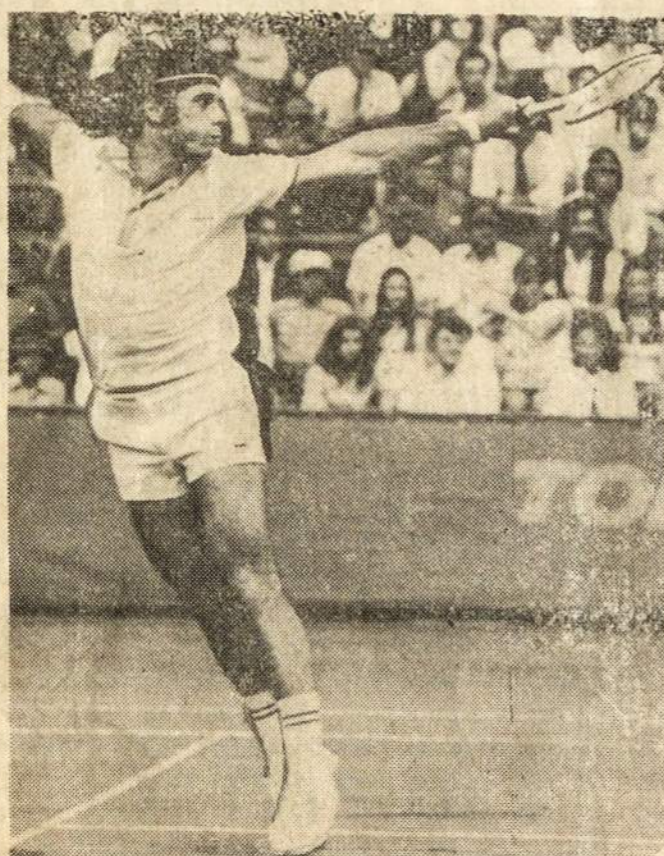
El mejor cuadro es ella misma: una obra de arte fuera de concurso.

Dr. A. M. Slepetic


◆ Idealistas yra toks žmogus, kuris padeda kitiems žmonėms pasiekti gerbūvio.



Nuestro colaborador dr. A. M. Slepetic, reportea a la artista Vievis en la amena reunión que se llevó a cabo en la galería Arthemisa el 26.12.77.



Argentinos pasižymėjęs kairiarankis tenisininkas Guillermo Vilas 1977 m. paskelbtas Argentinos sportininku numeriu 1. Jis važinėja po visą pasaulį skindamąs laurus tame elegantiškame sporte. Jam teko susitikti su tame sporte garsėjančiu lietuviu Vytautu Gerulaičiu, kuris lošia už Amerikiečius.



## Iván

COIFFEUR

**COIFFEUR**  
**Casa Central**  
**1528 - GUIDO - 1534**  
**T. E. 41 - 5464 - 6335**      **BUENOS AIRES**  
 Iván ir Gladys Girvelytė Musić, savininkai

**SUCURSALES:**

**JURAMENTO 2028**  
T. E. 784 - 0596

**JOSE HERNANDEZ 2435**  
T. E. 784 - 9554

**CORONEL DIAZ 1877**  
T. E. 84-4479

**MAR DEL PLATA:**

**LAMADRID 2136**  
Tel. 3-3842

**EN LA LOMA**  
**ALEM y SAN LORENZO**

**MIRAMAR:**

**Edificio FERNICOLA**  
Calle 25 № 620 (Local 7)

**PUNTA DEL ESTE (Uruguay)**

**Edificio SANTOS DUMONT**  
Tel. 8-2496 y 2988





